

ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກ່ຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ

ສຸລິຍາ ຈຳປາສິງ*, ທິບພາວັນ ດວງວິໄລແກ້ວ, ພອນປະສິດ ຄົມທະວົງ, ສັງທອງ ສິຟອງໄຊ

ພາກວິຊາບໍລິຫານທຸລະກິດ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ, ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ສປປ ລາວ

ບົດຄັດຫຍໍ້

* ຕິດຕໍ່ຜົວຜົນ: ຊື່ ແລະ

ນາມສະກຸນ ສຸລິຍາ ຈຳປາສິງ,
ຫ້ອງການແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
ເມືອງຊຽງເງິນ, ແຂວງຫຼວງພະບາງ,
ໂທ: + 856 20 5989 9299, ອີເມວ:
yachampasing81@gmail.com

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ:

ການສົ່ງບົດ: 28 ມີນາ 2023
ການປັບປຸງ: 11 ພຶດສະພາ 2023
ການຕອບຮັບ: 25 ພຶດສະພາ 2023

ການສຶກສາປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກ່ຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ, ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ມີຈຸດປະສົງ 1) ສຶກສາການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກ່ຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນແຂວງ ແລະ 2) ສຶກສາປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກ່ຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ. ມີຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ແນ່ນອນໃນການກຳນົດກຸ່ມຕົວຢ່າງໂດຍຄຳນວນຈາກສຸດ Krejcie ແລະ Morgan (1970) ໄດ້ກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດ 30 ຕົວຢ່າງເຊິ່ງເປັນຜູ້ປະກອບການທຸລະກິດຝາມໄກ່ຂໍ້ ແລະ ຝາມລ້ຽງສັດປີກພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ. ໂດຍຜ່ານຂະບວນການຮວບຮວມຂໍ້ມູນຈາກຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມທີ່ເປັນຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ວຍໂປແກມທາງສະຖິຕິ SPSS version 2022 ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຄຳສະຖິຕິສຳລັບຂໍ້ມູນຜັນລະນາ ຄຳຄວາມຖີ່, ເປີເຊັນ, ຄຳສະເລ່ຍ, ຄຳຜັນປ່ຽນມາດຖານ ແລະ ສະຖິຕິອານຸມານ ໄດ້ແກ່, one-way ANOVA, T-test, ການຄຳນວນຫາຄ່າສຳປະສິດສະຫະສຳຜັນ ພົບວ່າປັດໄຈຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ເປັນເພດຊາຍກວມອັດຕາສ່ວນຫຼາຍກວ່າເພດຍິງເຖິງ 80%, ອາຍຸລະຫວ່າງ 46 - 55 ປີ ກວມ 36.7%, ລະດັບການສຶກສາຈົບມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນກວມ 60%, ປະສົບການໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ 5 - 10 ປີ, ແຮງງານ 1 - 5 ຄົນກວມ 43.3%, ກຸ້ມສິນເຊື້ອທະນາຄານກວມ 76.7%, ມີທຶນໝູນວຽນທຸລະກິດລະຫວ່າງ 50 ລ້ານ - 100 ລ້ານກີບກວມ 50% ແລະ ລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນ 50 ລ້ານ - 100 ລ້ານກີບກວມ 43.3%. ປັດໄຈຂອງຜູ້ປະກອບການແມ່ນທຶນໝູນວຽນທຸລະກິດທີ່ມີອິດທິພົນ ແລະ ສິ່ງຜົນຕໍ່ການຂະຫຍາຍທຸລະກິດ $P < 0.05$ ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກ່. ການຄົ້ນຄວ້າພົບວ່າປັດໄຈການຜະລິດ ແລະ ປັດໄຈດ້ານການເງິນມີຜົນຕໍ່ປັດໄຈພາຍໃນດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ $P < 0.05$. ສ່ວນປັດໄຈພາຍນອກບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກ່ຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ.

ຄຳສັບສຳຄັນ: ການດຳເນີນງານ, ປັດໄຈພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ, ຜູ້ປະກອບການ

A study on Factors Affecting to the Chicken Layer's Farm Business Operations of Entrepreneur in Luang Prabang Province

Souliya CHAMPASING*, Thippavanh DUANGVILAYKEO, Phonepasith KHOMTHAVONG and Sangthong SIFONGXAY

Department of Business Administration, Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvong University, Lao PDR

***Correspondence:**

Souliya CHAMPASING,
Xieng Nguen Planning Office,
Luang Prabang Province,
Tel: +856 20 5989 9299,
Email:
yachampasing81@gmail.com

Article Info:

Submitted: Mar 28, 2022

Revised: May 11, 2023

Accepted: May 25, 2023

Abstract

A study on factors affecting to the chicken layer's farm business operations of entrepreneur in Luang Prabang Province aimed 1) to examine the chicken layer's farm business operation of entrepreneur and 2) to explore factors affecting the chicken layer's farm business operations of entrepreneur in Luang Prabang Province. The sample group was defined by Krejcie and Morgan (1970) and could obtain a total of 30 samples of laying hen and poultry farm in Luang Prabang Province. Through the process of collecting data from entrepreneurs the SPSS program was employed to obtain statistics of frequency, percentage, mean, and standard deviation and hypothesis testing of one-way ANOVA, T-test, Pearson Correlation, and multiple linear regression. result showed that the majority of respondents is male (80%); the largest proportion of each group was as follows: the age group between 46-55 years (36.70%), secondary school (60%), business experience between 5-10 years number of workforce between 1-5 person (43.30%), bank loans (76.70%), revolving capital between 50 million – 100 million (50%) and average monthly income 50 million - 100 million (43.33 %) and entrepreneurial factors related to the operating results of the chicken layer's farm business by having revolving capital as an influence below 0.05 ($P < 0.05$). The internal factors affecting to the results of the chicken layer's farm business operations of entrepreneur in Luang Prabang Province consists of production and finance with a statistical significance level below 0.05 ($P < 0.05$), and the chicken layer's farm business operations of entrepreneur in Luang Prabang Province were not affected by the external factors

Keywords: *Operation, Internal and External factors, Entrepreneur*

1. ພາກສະເໜີ

ແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີປະຊາກອນທັງໝົດ 470 ພັນກວ່າຄົນ, ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມເຮັດໃຫ້ບັນດາຕົວເມືອງພາຍໃນແຂວງ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາຢ່າງກ້າວກະໂດດ ຄວາມຕ້ອງການດ້ານສະບຽງອາຫານກໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນທຸກປີ ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດສະບຽງອາຫານພາຍໃນບໍ່ພຽງພໍຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການ, ຈຶ່ງເພິ່ງພາອາຫານນຳເຂົ້າຈາກແຂວງອື່ນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ນັ້ນກໍ່ເປັນປັດໃຈຕົ້ນເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ລາຄາຂອງສະບຽງອາຫານມີລາຄາແພງຂຶ້ນ. (ພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ, 2021)

ການທົບທວນຄືນຂອງຄະນະສະເພາະກິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕາການສະກັດກັ້ນການລະບາດຂອງເຊື້ອພະຍາດ Covid-19 ປີ 2020, ອັນເຮັດໃຫ້ເກີດການຄົ້ນຄວ້າທີ່ນຳໄປສູ່ການສຶກສາສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ກຽມຄວາມພ້ອມ ເພື່ອໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຂອງການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ທີ່ເປັນຮ່ວງໂຊອຸປະສິງ ແລະ ອຸປະທານຂາດບໍ່ໄດ້ນັ້ນ, ລັດຖະບານຄວນຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ, ກຳນົດນະໂຍບາຍ, ມາດຕະການຕ່າງໆ ເຂົ້າໃນການຜະລິດສະບຽງອາຫານໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳ. (ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, 2018).

ການຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ການບໍລິໂພກທີ່ມີໂພສະນາການອັນຄົບຖ້ວນ ແລະ ປອດໄພຕໍ່ສຸກຂະພາບ ແມ່ນໜ້າວຽກທີ່ສຳຄັນຂອງການພັດທະນາ ທີ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຍົກລະດັບສະມັດຕະພາບຂອງການຜະລິດ, ສຸກຂະພາບຂອງປະຊາຊົນທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ ແລະ ມັນສະໜອງຂອງໄວໝູ່ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນສຸມໃສ່ກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ, ເດັກ ນ້ອຍ ແລະ ແມ່ຍິງໃນໄວຈະເລີນຜັນ ເພື່ອປະກອບສ່ວນແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ, ຫຼຸດຜ່ອນການຂາດສານອາຫານໃນເດັກ, ທັງປັບປຸງດ້ານໂພສະນາການໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແລະ ເປັນການຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ຕາມທິດພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງ. (ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, 2011)

ທຸລະກິດຝາມໄກກໍ່ເປັນຫົວໜ່ວຍຜະລິດສະບຽງອາຫານໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ເພາະວ່າຊື້ນໄກ ແລະ ໄຂ່ໄກ ຖືເປັນແຫຼ່ງອາຫານໄປຕົນທີ່ມີຄຸນຄ່າ ຫາໄດ້ງ່າຍ ລາຄາຖືກ ແລະ ເປັນອາຫານເລີ່ມຕົ້ນມີທຳອິດຂອງທຸກໆເຊົ້າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເດັກນ້ອຍທີ່ຢູ່ໃນໄວຈະເລີນຜັນ ຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຄຸນຄ່າສານອາຫານຈາກໄຂ່ໄກ ເນື່ອງຈາກມີປະໂຫຍດທາງໂພສະນາການທີ່ຈຳເປັນຫຼາຍຢ່າງ. (ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, 2015).

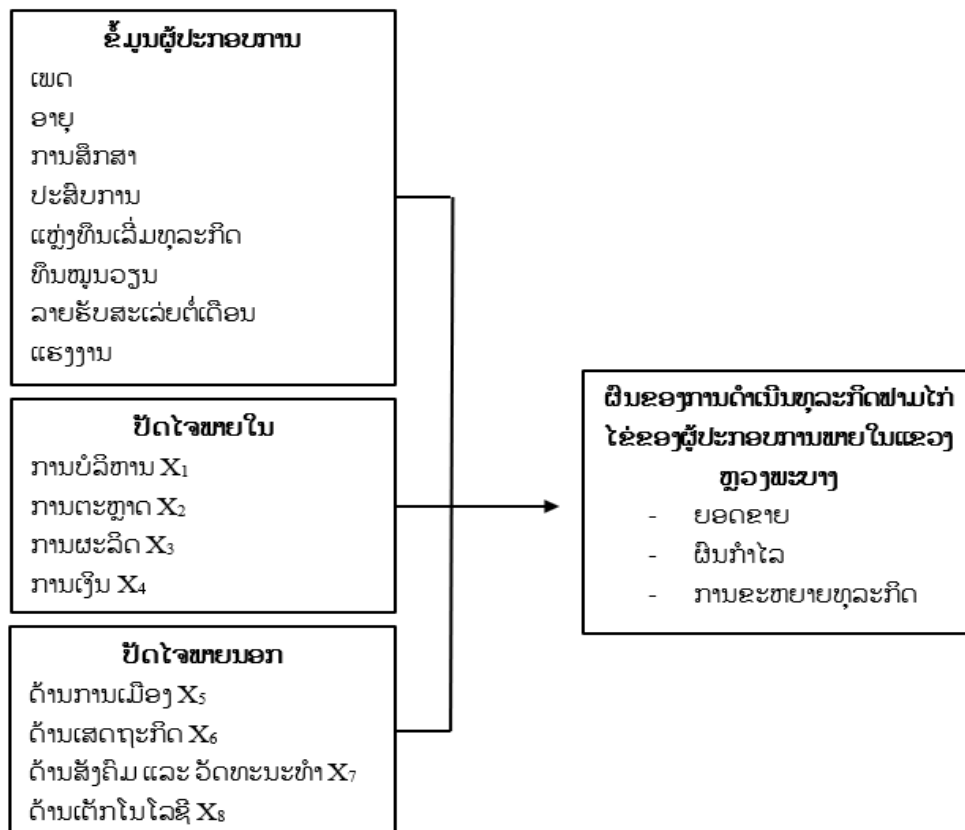
ການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກໃນປັດຈຸບັນ ຜູ້ປະກອບການຖືກທ້າທາຍດ້ວຍຫຼາຍປັດໄຈ ທັງພາຍນອກ ແລະ ພາຍໃນ ທີ່ກະທົບໃສ່ການດຳເນີນທຸລະກິດເປັນຕົ້ນ: ສະພາບເສດຖະກິດການເງິນໂລກມີຄວາມຜັນຜວນ ປະເທດຂາດສະພາບຄ່ອງທາງດ້ານການເງິນ, ສະກຸນເງິນກົບອອນຄ່າກະທົບເຖິງຕົ້ນທຶນຄ່າອາຫານລ້ຽງໄກ; ສະພາບໂລກຮ້ອນ, ໄພພິບັດ, ດິນຟ້າອາກາດມີການປ່ຽນແປງ, ຂາດແຮງງານ; ອາຫານລ້ຽງສັດ, ແນວພັນ, ຢາວັກຊີນ ມີລາຄາແພງຂຶ້ນ ກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ. ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນຍາກ ແລະ ນະໂຍບາຍທາງດ້ານການປ່ອຍສິນເຊື້ອໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການຍັງເຮັດບໍ່ໄດ້ເທົ່າທີ່ຄວນ. (ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, 2017).

ຈາກເຫດຜົນດັ່ງກ່າວ, ຈຶ່ງເປັນທີ່ມາຂອງການສຶກສາວິໄຈ ທີ່ຜູ້ສຶກສາໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ສົນໃຈທີ່ຈະສຶກສາກ່ຽວກັບ ປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ເນື່ອງຈາກຂະແໜງການດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນເປົ້າໝາຍສົ່ງເສີມການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ສ້າງເປັນທຸລະກິດຝາມຕົວແບບ ເພື່ອຕອບສະໜອງສະບຽງອາຫານໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ.

ຈຸດປະສົງການສຶກສາຄັ້ງນີ້ແມ່ນ 1) ການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກໄຂ່ຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ 2) ສຶກສາປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກໄຂ່ຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ຂອບເຂດແນວຄິດໃນການສຶກສາ

2.2 ກຸ່ມຕົວຢ່າງ

ການກຳນົດປະຊາກອນ ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງແມ່ນກຳນົດເອົາຜູ້ປະກອບການທຸລະກິດຟາມໄກ່ໄຂ່ພາຍໃນ ຫຼວງພະບາງ ທີ່ມີຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ແນ່ນອນໂດຍຄຳນວນຈາກຕາຕະລາງຂອງ Krejcie ແລະ Morgan (1970) ເຊິ່ງໄດ້ກຸ່ມຕົວຢ່າງ ຈຳນວນ 30 ຕົວຢ່າງ.

2.3 ເຄື່ອງມືໃນການຄົ້ນຄວ້າ

ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ແມ່ນເປັນແບບສອບຖາມ ເຊິ່ງມີຂັ້ນຕອນການສ້າງ ດັ່ງນີ້:

1) ສຶກສາເອກະສານ, ແນວຄິດ ແລະ ທິດສະດີການດຳເນີນງານ, ປັດໄຈພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ກັນຕອງອອກມາເປັນຂອບເຂດແນວຄິດໃນການສຶກສາ.

2) ການສ້າງແບບສອບຖາມທີ່ຄວບຄຸມຕົວແປອິດສະຫຼະ ແລະ ຕົວແປຕາມ.

3) ນຳແບບສອບຖາມທີ່ໄດ້ຈາກການພິຈາລະນາຈາກຊຽວຊານຜູ້ຊົງຄຸນນະວຸດ 5 ທ່ານໃນການທົດສອບຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງເນື້ອໃນ (Content Validity) ໂດຍຫາຄ່າຄວາມສອດຄ່ອງລະຫວ່າງວັດຖຸປະສົງກັບແບບສອບຖາມ, ເພື່ອມາປັບປຸງສຳເລັດແລ້ວ, ນຳໄປທົດລອງກັບຜູ້ປະກອບການທຸລະກິດຟາມໄກ່. ໄດ້ຄ່າຄວາມສອດຄ່ອງ

$0.87 > 0.5$ ມາດຖານ IOC (Index of Item Objective Congruence). ແລະ ທົດສອບຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື, ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຂອງແບບສອບຖາມໂດຍວັດຄ່າສຳປະສິດ Cronbach's alpha coefficient ທີ່ມີຄ່າ > 0.7 , ຜົນການວິໄຈພົບວ່າ ປັດໄຈພາຍໃນຢູ່ທີ່ 0.78, ປັດໄຈພາຍນອກຢູ່ທີ່ 0.92 ແລະ ຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດຢູ່ທີ່ 0.83.

ວິທີການ

ຂະບວນການວິໄຈເພື່ອຮວບຮວມແບບສອບຖາມຈາກຜູ້ປະກອບການເຊິ່ງໃຊ້ເວລາຮວບຮວມຂໍ້ມູນເປັນເວລາໜຶ່ງເດືອນຈາກຜູ້ປະກອບການທຸລະກິດຟາມໄກ່ໄຂ່ທັງໝົດພາຍໃນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ນຳເອົາຂໍ້ມູນທີ່ຮວບຮວມມາໄດ້ມາຜ່ານການຮັບຮອງຈາກອາຈານທີ່ປຶກສາ, ແລ້ວນຳຂໍ້ມູນເຂົ້າໃນໂປແກມສຳເລັດຮູບທາງສະຖິຕິສຳລັບວິໄຈສັງຄົມສາດ Program SPSS version 2022. ໂດຍນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືໃນການວິໄຈເພື່ອປະມວນຜົນຂໍ້ມູນຈາກແບບສອບຖາມປະກອບດ້ວຍ Frequency, Percentage, Mean, Standard deviation, T-test and one-way ANOVA, Pearson Correlation and Multiple Linear Regression.

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

1. ຂໍ້ມູນຜູ້ປະກອບການ ຈາກຜົນການວິໄຈຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມທັງໝົດເຫັນວ່າເພດຊາຍຈະກວມອັດຕາສ່ວນຫຼາຍກວ່າເພດຍິງເຖິງ 80%, ອາຍຸລະຫວ່າງ 46 - 55 ປີ ກວມ 36.7%, ລະດັບການສຶກສາຈົບມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ກວມ 60%, ປະສົບການໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ 5 - 10 ປີ, ແຮງງານ 1 - 5 ຄົນກວມ 43.3%, ກຸ້ມສິນເຊື້ອທະນາຄານກວມ 76.7%, ມີທຶນໝູນວຽນທຸລະກິດລະຫວ່າງ 50 ລ້ານ - 100 ລ້ານກີບ ກວມ 50% ແລະ ລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນ 50 ລ້ານ - 100 ລ້ານກີບ ກວມ 43.3%.

2. ປັດໄຈພາຍໃນປະກອບມີ ຄ່າສະເລ່ຍຫຼາຍແມ່ນການຜະລິດ ($\bar{x}$ = 4.42 ແລະ S.D = 0.51), ຮອງລົງມາແມ່ນການຕະຫຼາດ ($\bar{x}$ = 4.41 ແລະ S.D = 0.42), ຖັດມາແມ່ນການບໍລິຫານ ($\bar{x}$ = 4.25 ແລະ S.D = 0.38) ແລະ ສຸດທ້າຍແມ່ນການເງິນ ($\bar{x}$ = 4.01 ແລະ S.D = 0.46).

3. ປັດໄຈພາຍນອກປະກອບມີ ຄ່າສະເລ່ຍຫຼາຍແມ່ນເຕັກໂນໂລຊີ ($\bar{x}$ = 4.12 ແລະ S.D = 0.56), ຮອງລົງມາແມ່ນເສດຖະກິດ ($\bar{x}$ = 4.10 ແລະ S.D = 0.57), ຖັດມາແມ່ນສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ($\bar{x}$ = 3.75 ແລະ S.D = 0.63) ແລະ ສຸດທ້າຍແມ່ນການເມືອງ ($\bar{x}$ = 3.34 ແລະ S.D = 0.66).

4. ຜົນຂອງການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກ່ໄຂ່ຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ປະກອບມີ ຄ່າສະເລ່ຍຫຼາຍສຸດແມ່ນຍອດຂາຍ ($\bar{x}$ = 4.23 ແລະ S.D = 0.44), ຮອງລົງມາແມ່ນການຂະຫຍາຍທຸລະກິດ ($\bar{x}$ = 4.15 ແລະ S.D = 0.44) ແລະ ສຸດທ້າຍແມ່ນຜົນກຳໄລ ($\bar{x}$ = 4.14 ແລະ S.D = 0.44).

5. ການວິເຄາະຫາຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຂໍ້ມູນຜູ້ປະກອບການກັບຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດໂດຍຈຳແນກຄວາມສຳພັນແຕ່ລະປັດໄຈຂອງຜູ້ປະກອບການ ດ້ວຍ Pearson Correlation ຜົນໄດ້ຮັບແມ່ນ ປັດໄຈທຶນໝູນວຽນທຸລະກິດມີຜົນຕໍ່ການຂະຫຍາຍທຸລະກິດ ໂດຍມີຄ່າ (P-value = 0.009 < 0.05; r = 2.896) ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກ່ໄຂ່ຂອງຜູ້ປະກອບການ.

6. ການວິເຄາະຫາປັດໄຈພາຍໃນ ແລະ ປັດໄຈພາຍນອກ ປັດໄຈໃດມີຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກ່ໄຂ່ຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ດ້ວຍ Multiple Linear Regression ຜົນໄດ້ຮັບແມ່ນປັດໄຈພາຍໃນມີຜົນຕໍ່ຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກ່ຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ປະກອບມີ ດ້ານການຜະລິດ (b = 0.409), ດ້ານການເງິນ (b = 0.314),

ດ້ານການຕະຫຼາດ (b = -0.277) ແລະ ດ້ານບໍລິຫານ (b = -0.092), ທີ່ມີຄວາມຜັນແປຕໍ່ຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດ R^2 = 38.4% ແລະ ສາມາດຂຽນສົມຜົນພະຍາກອນໃນຮູບແບບຄະແນນດັບດັ່ງນີ້:

$$Y_{\text{ຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດ}} = 2.608 \text{ ຄ່າຄົງທີ່} + .409 * \text{ປັດໄຈດ້ານການຜະລິດ} + .341 * \text{ປັດໄຈດ້ານການເງິນ}$$

ປັດໄຈພາຍນອກບໍ່ມີຜົນຕໍ່ຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກ່ຂອງຜູ້ປະກອບການພາຍໃນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ປະກອບມີ ດ້ານການເມືອງ, ດ້ານເສດຖະກິດ, ດ້ານສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ.

4. ວິພາກສົນ

ປັດໄຈຜູ້ປະກອບການມີ ເພດ, ອາຍຸ, ລະດັບການສຶກສາ, ປະສົບການ, ແຫຼ່ງທຶນ, ທຶນໝູນວຽນ, ລາຍຮັບ ແລະ ແຮງງານ. ເຫັນວ່າມີພຽງບາງປັດໄຈເທົ່ານັ້ນທີ່ມີຜົນເປັນຕົ້ນແມ່ນ ທຶນໝູນວຽນມີຜົນຕໍ່ການຂະຫຍາຍທຸລະກິດໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຝາມໄກ່ໄຂ່, ອາດເປັນຄວາມເຊື່ອສ່ວນບຸກຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນທີ່ວ່າ ການເປັນຜູ້ປະກອບການບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີລະດັບການສຶກສາສູງ ແລະ ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຖ້າເຮົາມີທຶນໝູນວຽນທຸລະກິດຫຼາຍຂຶ້ນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງທຸລະກິດກໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນຕາມ.

ປັດໄຈພາຍໃນ ທີ່ປະກອບດ້ວຍ ການບໍລິຫານ, ການຕະຫຼາດ, ການຜະລິດ ແລະ ການເງິນ ມີຄວາມສຳພັນກັບຜົນຂອງການດຳເນີນທຸລະກິດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ປັດໄຈທາງການຜະລິດ, ປັດໄຈທາງການເງິນ ມີຄວາມສຳພັນທາງບວກ ແລະ ສິ່ງຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດ ສອດຄ່ອງກັບງານວິໄຈຂອງ Adebayo & Adeola (2005) ທີ່ສຶກສາປັດໄຈທາງເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ຜູ້ລຽ້ງສັດປີກໃນເຂດປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນເອຊີໂບຂອງລັດໂອຊຸນປະເທດໄນຈີເລຍທະວີບອາຟຣິກາ ໄດ້ພົບວ່າການສະໜັບສະໜູນລະດັບຊາດເພື່ອເສີມສ້າງການຜະລິດສັດປີກຄືປັດໄຈດ້ານການເງິນ ແລະ ປັດໄຈການຜະລິດ ເປັນສິ່ງທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ. Thipsrirach (2013) ພະແນກສຶກສາສັດປີກ ມະຫາວິທະຍາໄລ ຣາດຊະມັງຄະລາ ເຕັກໂນໂລຊີຕາເວັນອອກ ຈັນທະບູລີ ແຄມປັດສ໌ປະເທດໄທ ຍັງຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການດຳເນີນງານຂອງທຸລະກິດຝາມໄກ່ພົບວ່າຂະບວນການຜະລິດຕິດພັນກັບລາຍຈ່າຍທາງການເງິນ ເພື່ອຄອບຄຸມຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ຮັກສາຜົນຕອບແທນຂອງທຸລະກິດໄວ້. ການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Suriyajun (2016) ພົບວ່າ ຕົ້ນທຶນສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຈະຢູ່ໃນຂະບວນການຜະລິດອາຫານໃນສັດສ່ວນທີ່ເປັນຕົ້ນທຶນຜົນແປເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍຄ່າວັດຖຸດິບອາຫານລຽ້ງໄກ່ໄຂ່

ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນຂະບວນການຜະລິດ. ດ້ານຂະບວນການໃນການດຳເນີນງານແຕ່ລະຂັ້ນຕອນມີຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບງານວິໄຈຂອງ Vongmanichanh (2020). ນອກຈາກປັດໄຈທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ງານວິໄຈຂອງ Hoongsengpha (2020) ຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ປັດໄຈດ້ານການບໍລິຫານຈັດການອົງກອນ ຍັງເປັນອີກປັດໄຈໜຶ່ງທີ່ສົ່ງຜົນໂດຍກົງຕໍ່ຄວາມສຳເລັດຂອງທຸລະກິດຂະໜາດ ນ້ອຍໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງ.

ປັດໄຈພາຍນອກ ທີ່ປະກອບດ້ວຍ ການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ມີຄວາມສຳພັນກັບຜົນຂອງການດຳເນີນທຸລະກິດ ແຕ່ບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດຟາມໄກໄຂ່, ເຊິ່ງມັນບໍ່ສອດຄ່ອງກັບງານວິໄຈຂອງ Peongthong (2014) ໄດ້ກ່າວໄວ້ວ່າ ປັດໄຈພາຍນອກອົງກອນ ມີອິດທິພົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດຫຼາຍ, ເພາະອົງກອນບໍ່ສາມາດກຳນົດປັດໄຈພາຍນອກໄດ້, ອົງກອນຈຶ່ງຕ້ອງພະຍາກອນ ຫຼື ມີການວາງແຜນສຳຮອງສຳລັບແກ້ໄຂບັນຫາສຳລັບອານາຄົດ ຈຶ່ງເປັນການລົດຄວາມສ່ຽງໃນການດຳເນີນທຸລະກິດລົງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ອົງກອນມີຈຸດຍືນ ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ຄວາມໄດ້ປຽບຄູ່ແຂ່ງໃນອຸດສາຫະກຳດຽວກັນ ສິ່ງຜົນໃຫ້ອົງກອນມີຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງຜູ້ບໍລິໂພກເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ Tangnarumit (2015). ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດຄວນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນກັບປັດໄຈພາຍນອກຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີເພື່ອໃຫ້ຜົນການດຳເນີນງານຂອງທຸລະກິດມີປະສິດທິພາບ ແລະ ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມສຳເລັດໃນການປະກອບທຸລະກິດຫຼາຍຂຶ້ນ.

5. ສະຫຼຸບ

ຜູ້ປະກອບການທຸລະກິດຟາມໄກໄຂ່ທີ່ເປັນກຸ່ມຕົວຢ່າງ ໃນການວິໄຈຄັ້ງນີ້ ລ້ວນແລ້ວແຕ່ເປັນຜູ້ທີ່ມີປະສົບການໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ 5 - 10 ປີ, ມີຊ່ວງອາຍຸ 46 - 55 ປີ ທີ່ສາມາດຕັດສິນໃຈບັນຫາຕ່າງໆໃນການດຳເນີນກິດຈະການໄດ້, ມີທຶນໝູນວຽນທຸລະກິດລະຫວ່າງ 50 ລ້ານ - 100 ລ້ານກີບ ແລະ ລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນ 50 ລ້ານ - 100 ລ້ານກີບ ທີ່ມີແຫຼ່ງທຶນໃນການດຳເນີນທຸລະກິດສ່ວນຫຼາຍມາຈາກສິນເຊື່ອເງິນກູ້ດອກເບ້ຍຕ່ຳຈາກທະນາຄານ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວການດຳເນີນທຸລະກິດຢູ່ທ້ອງຖິ່ນແມ່ນອາໄສຄອບຄົວ, ຍາດຜີ້ນ້ອງ, ລູກຫຼານຊ່ວຍດຳເນີນກິດຈະການ, ອາໄສປະສົບປະການຈາກຮຸ້ນສູ່ຮຸ້ນ, ພໍ່ຫາລູກ ແລະ ແບບຄວາມຊື່ນເຄີຍທີ່ສືບທອດກັນມາ.

ປັດໄຈພາຍໃນມີພຽງບາງປັດໄຈເທົ່ານັ້ນທີ່ມີຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດຟາມໄກໄຂ່ເປັນຕົ້ນແມ່ນການຜະລິດ ແລະ ການເງິນ ເຊິ່ງທັງສອງເປັນຂະບວນການທີ່ຕິດພັນກັນໃນຮູບແບບລາຍຈ່າຍເຊັ່ນ: ຄ່າແຮງງານ, ບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ຈັດຊື້ອາຫານສັດ.

ປັດໄຈພາຍນອກບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດຟາມໄກໄຂ່, ໃນຄວາມເປັນຈິງແລ້ວທຸລະກິດຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນກໍ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກປັດໄຈພາຍນອກບາງປັດໄຈເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ບໍ່ເຖິງຂັ້ນມີຜົນຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມຜູ້ປະກອບການຕ້ອງໃຫ້ຄວາມສຳຄັນກັບປັດໄຈພາຍນອກຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ ເພາະມັນກວມເອົາດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອປັບສະພາບທຸລະກິດໄປຕາມສະຖານະການ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິຍານຕົນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດໜຶ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

8. ເອກະສານອ້າງອີງ

ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກົມສົ່ງເສີມວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ. (2017). ອຸປະສັກ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຂອງວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ໃນດຳລັດ 253/ນຍ ວ່າດ້ວຍແຜນພັດທະນາວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ 2016 – 2020, ໜ້າທີ 7 - 10.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປີ 2015. ຄູ່ມືຂອງອາຊຽນກ່ຽວກັບການສົ່ງເສີມການລົງທຶນຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນດ້ານອາຫານ, ໜ້າທີ 18.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປີ 2018. ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດຮອດປີ 2030, ໜ້າທີ 12.

ພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ປີ 2021. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ 5ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021 – 2025) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ, ໜ້າທີ 31,41 - 43

Armstrong. M. (1999). Personal Management. Praha: Grada.

- Cronbach, L.J. (1970). *Essential of Psychological Testing*. New York: Harper & Row.
- Hoongsengpha et al. (2020). The Success Factors of SME Business in Luang Prabang Capital. *Souphanouvong Journal: Multi-disciplinary Research of Souphanouvong University* Vol. 6, Issue 1. Page: 154 – 161.
- Jirawat Suriyajun (2016). Master of Science (Agri-business), Cost and risk Evaluation of In-housing and Outsourcing Layer Feed Production: A case study of Wattana farm. Chiang Mai University Thailand.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30 (3), 607-610.
- Lao statistics bureau. The main report of the third national agricultural statistics survey in 2019/2020. Issue 1. Part 2: Main results of the farm household survey. pp 14 – 26.
- McManus, J., Li, M. and Moitra, D. (2007). *China and India: Opportunities and threats for the global software industry*. Oxford: Chandos Publishing.
- Novakova. M. (2011). Reliability of approximate function for a strength analysis of rotary shaping machine rollers, in: *Operation and diagnostics of machines and production systems operational states*, pp. 149-154.
- Ministry of Planning and Investment. Lao statistics bureau. A summery of the absence practice economic and social in 2021. www.lsb.gov.la
- Ministry of Agriculture and Forestry. (2020). Information for development. <http://www.lao44.org>
- Naruemon Peongthong (2014). Internal and External factors related to the export of tire industry in Thailand. (Thesis) Ratsamongkol University of Technology Thanyaburi Thailand.
- Nitu-Antonie, R.D. and Feder, E.S. (2015). The role of Economic Academic Education on Entrepreneurial Behaviour. *Amfiteatru Econ. J*, 17, 261-276.
- O.O. Adebayo and R.G. Adeola (2005). Socio-Economics Factors Affecting Poultry Farmer in Ejigbo Local Government Area of Osun State. *Agricultural Economics and Extension Department*, Ladoke Akintola University of Technology, Ogbomoso, Nigeria, Africa.
- Siriya Tangnaruemit (2015). Factors related to the success of small and medium businesses in Prachuap Khiri Khan Province. (Thesis) Silapakorn University Thailand.
- VONGMANICHANH et al. (2020). The impact of Business Innovation Affecting the Performance of Business Service Sector in Luang Prabang. *Souphanouvong Journal: Multi-disciplinary Research of Souphanouvong University* Vol. 6, Issue 3. Page: 1353 – 1362.
- Yingyos Thipsrirach (2013). A Case Study of Poultry Department at Rajamangala University of Technology Tawan-ok Chanthaburi Campus Thailand.